

Richting Freelancen

Linda Poort

Richting Freelancen

Op zoek naar jezelf en
een freelance carrière

Copyleft © 2014, Linda Poort
Uitgegeven in eigen beheer
<http://www.richtingfreelancen.nl>

Alle rechten voorbehouden. Dat staat altijd als eerste zin van een copyright. Maar wat voor waarde heeft dat eigenlijk? Praktisch gezien niet zo veel. Daarom begin ik met een copyleft. Wat eigenlijk niet veel meer betekent dan: "Ik ga niet net doen alsof ik je gerechtelijk ga vervolgen wanneer je een stuk van dit boek kopieert." Want dat is toch vaak grote praat.

Daarmee wil ik echter niet zeggen dat alles uit deze uitgave openbaar gemaakt mag worden in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch (mechanisch?), door fotokopieën (het milieu!), opnamen (dat zal een spannende film worden) of op enige andere manier (een musical graag) zonder mijn voorafgaande schriftelijke toestemming.

Het liefst zou ik nog wel graag waardering ontvangen voor mijn geïnvesteerde tijd. Daarom zou ik je willen vragen dit boek niet aan Jan en alleman als gratis download aan te bieden. Knip en plak echter gerust stukken uit *Richting Freelancen* in je blog. Of in het boek dat jij gaat schrijven. Zet er echter wel even mijn naam en de boektitel bij. Dat is wel zo netjes.

Om die reden vind je achterin het boek een bronnenlijst met links naar alle boeken, artikelen, websites en video's die ik zelf in mijn tekst genoemd heb. Waarbij ik graag nog wil opmerken dat het internet aan verandering onderhevig is. Ik heb alle weblinks nagekeken, maar het kan zijn dat die ondertussen toch veranderd zijn.

Alvast bedankt voor het helpen verspreiden van mijn boek, de geschiedenis van ikki en de inspirerende reis van Lyra.

"Doen alsof je weet wat je doet is bijna hetzelfde als weten wat je doet, dus accepteer dat je weet wat je doet, ook al weet je dat niet, en doe het gewoon."

~ Bre Pettis & Kio Stark

Aan dit boek werkten mee

Irene van Ooijen

Schreef de reis van Lyra

Irene is basisschoolleerares en schrijft in haar vrije tijd graag fictie. Zo heeft zij voor Richting Freelancen de reis van Lyra uitgedacht. Irene heeft de afgelopen jaren veel ervaringen opgedaan op verschillende scholen door het hele land en beleeft het meeste plezier aan creatieve projecten waarin kinderen hun eigen stijl en persoonlijkheid kunnen ontwikkelen. Momenteel werkt ze op een Jenaplanschool in Hilversum.

Ietje Draaijer

Ontwierp de voorpagina

Ietje is een freelance designer en illustrator. Ze werkt met haar hart en laat zich graag inspireren door de wisselwerking tussen vorm en kleur. Ze heeft al vele opdrachten in sneltreinvaart voorbij zien komen en ze geniet van haar reis als freelancer. Ietje streeft ernaar om elke klant aan het eind van de rit een klein kunstwerk te schenken. Ze is altijd op zoek naar inspirerende projecten waarin ze haar hart kwijt kan.
www.ietjedesign.com

Erna van Balen

Redigeerde het gehele boek

Erna is gezondheidswetenschapper. Ze heeft 'iets' met taal en daarom vragen mensen in haar omgeving haar regelmatig hun teksten te redigeren. Ook heeft ze in Canada geschreven voor een kleine culturele krant. In Nederland liep ze stage bij het Chemisch2Weekblad. Erna werkt bij GGD Rotterdam-Rijnmond en denkt erover daarnaast te gaan schrijven over wetenschap.

INHOUD

Voorwoord	9
Inleiding	11
Proloog	13
Deel 1: Op zoek naar jouw niche	17
Hoofdstuk 1. Onderzoeken - Wat past bij mij?	19
Hoofdstuk 2. Voorbereiden - Dromen, durven, doen	41
Hoofdstuk 3. Geloven - Positieve psychologie	61
Deel 2: Persoonlijke ontwikkeling	83
Hoofdstuk 4. Ontwikkelen - De beste versie van jezelf	85
Hoofdstuk 5. Promoten - Personal Branding	113
Hoofdstuk 6. Netwerken en Social Networking	133
Hoofdstuk 7. Ondernemen en Ondernemerschap	149
Deel 3: Werken als freelancer	167
Hoofdstuk 8. Regelen - Freelance Regelgeving	169
Hoofdstuk 9. Berekenen - Freelance Geldzaken	183
Hoofdstuk 10. Zoeken - Freelance Opdrachten	199
Deel 4: Plezier in je werk	211
Hoofdstuk 11. Werken - Freelance Werkomgeving	213
Hoofdstuk 12. Verbeteren - Lifehacking	229
Hoofdstuk 13. Bloggen - Blog to the top	245
Hoofdstuk 14. Verwonderen - Op zoek naar inspiratie	259
Epiloog	274
Bronnenlijst	276

Voorwoord

In april 2010 begon ik als redacteur artikelen te schrijven voor *De Wereld van IKKI*, een carrièrewebste site voor hoger opgeleiden. In september 2012 was het na 2,5 jaar bij ikki tijd voor de nieuwe garde. Op 1 juli 2013, na meer dan vijf jaar hoger opgeleiden geïnspireerd te hebben, met de laatste twee jaar vooral een focus op freelancers, werd *De Wereld van IKKI* stilletjes gesloten. Wat zonde.

En wat zou het ook zonde zijn als al mijn 537 artikelen onzichtbaar zouden verdwijnen. Daar wilde ik iets mee doen. Een boek schrijven? Zou ik dat kunnen? Ik besloot van wel. Maar dan moest ik wel eerst een goede insteek vinden.

Al snel was duidelijk dat ik me moest gaan richten op freelancen. Daar had ik vooral het laatste jaar erg veel over geschreven. En zo maakte ik een hele lange lijst met leuke, inspirerende en informatieve artikelen gericht op freelancers. Mijn lijst kromp tot 206 artikelen. Maar dat was nog steeds veel te veel. Gelukkig wees het opdelen van de artikelen in verschillende onderwerpen me al snel de juiste kant op.

In mijn ikki-tijd was ik een startend freelancer. In die tijd was ik behoorlijk op zoek naar mezelf. Wat past bij mij? Waar ben ik echt heel goed in? Wat voor opdrachten zou ik willen doen? Wat is mijn passie? Heb ik wel een passie? Ik heb geen passie, ben ik nu verdoemd? Hoe vind ik opdrachten? Waar? Wat voor opdrachten wil ik eigenlijk doen? Hoe werkt dat volgens de regels? Hoe breng ik mijn personal brand over op anderen?

Ik begon letterlijk in *De Wereld van IKKI* te leven. Alle informatie die ik elke dag tegenkwam, in de gratis treinkrantjes, op de televisie en op internet, ik relateerde ze altijd direct aan ikki. Is dit interessant voor de ikki-lezer? Kan ik hier iets over schrijven? Het was een mooie tijd waarin ik zelf kon bepalen waar ik over schreef. Dus schreef ik alleen over dingen die ik zelf leuk en interessant vond. Over dingen die ik als startende en zoekende freelancer interessant vond. Ik las boeken, schreef recensies, deed interviews, vertaalde Engelstalige hulpbronnen en maakte mijn eigen lijstjes met tips.

In andere woorden, ik creëerde in die tijd mijn eigen handboek om te starten met freelancen. Onbewust.

Ik creëerde zonder het te weten een enorm naslagwerk met allerlei informatie. Informatie die handig is voor mensen die in een tussenfase zitten en op zoek zijn naar hun ware zelf. Voor mensen die op zoek zijn naar de mogelijkheid om hun interesses te gebruiken om een creatieve freelance carrière te ontwikkelen.

En daar kwam ik pas achter nadat *De Wereld van IKKI* te ruste was gelegd, toen ik terugkeek naar alles wat ik in die tijd geleerd had. En zo besepte ik dat ik daar iets mee moest doen. Ik zou mijn artikelen stuk voor stuk nalezen, afwegen, categoriseren, herschrijven, aan elkaar verbinden en samensmeden tot het handboek waar ze altijd al voor geschreven waren. De letters stonden al op papier. Ik moest ze alleen nog even husselen.

In mijn boek vind je dus handige informatie voor als je erover denkt om freelancer te worden, als je net voor jezelf begonnen bent, of als je niet zo goed weet hoe je verder moet in je freelance carrière.

Richting Freelancen is een inspirerende gids, waarin je een speurtocht doet naar je eigen zelf, en op tijd terugkijkt naar de lessen die je leert, terwijl je ze leert. Zo hoop ik dat de spirit van ikki freelance nog lang verder blijft leven. Eerst in het boek en dan in alle lezers.

Inleiding

Zit je in de put omdat je niet meer weet wat je met je werkende leven aan moet? Denk je eraan te gaan freelancen maar weet je niet hoe? Ben je op zoek naar inspiratie en informatie om de uitdaging aan te gaan? Richting Freelancen kan in deze zoektocht jouw leidende draad zijn.

In 14 hoofdstukken maak je samen met Lyra een avontuurlijke tocht met diverse tussenstops. Na elk hoofdstuk kijk je direct terug op wat je geleerd hebt. En aan het einde van de reis heb je een zelfgemaakt plan in handen om je freelancende leven te beginnen of te vervolgen.

Richting Freelancen is opgedeeld in vier delen. In deel 1 ga je op zoek naar jouw niche. Zo ga je in hoofdstuk 1 onderzoeken wat bij je past, in hoofdstuk 2 ga je je voorbereiden op je switch en in hoofdstuk 3 ga je in je plan geloven.

In deel 2 ga je jezelf zo ontwikkelen dat je helemaal klaar bent voor je nieuwe carrière. Hiertoe ga je in hoofdstuk 4 werken aan je persoonlijke ontwikkeling, in hoofdstuk 5 leer je jezelf promoten, in hoofdstuk 6 ga je netwerken en in hoofdstuk 7 kruip je in het hoofd van een echte ondernemer.

In deel 3 ga je echt werken als freelancer. Zo lees je in hoofdstuk 8 welke regels je moet volgen, in hoofdstuk 9 bedenk je hoe je dat financieel gaat doen, in hoofdstuk 10 ga je op zoek naar opdrachten en in hoofdstuk 11 denk je na over wáár je aan deze opdrachten gaat werken.

In deel 4 krijg je diverse tips die je werkplezier zullen verhogen. Daarvoor krijg je in hoofdstuk 12 tips om je leven makkelijker te maken, in hoofdstuk 13 krijg je tips om beter te leren bloggen en in hoofdstuk 14 vind je nog veel meer inspiratie.

Ik wens je een hele goede reis!

Proloog

Lyra is net afgestudeerd in communicatie, heeft een tijdelijke baan gehad, kan nu geen baan vinden en weet niet zo goed wat ze moet doen. Ze wil het liefst aan de slag als communicatiemedewerker bij een middelgroot bedrijf, maar ze heeft al zo vaak gesolliciteerd en is even zo vaak afgewezen, dat ze de moed en het vertrouwen in zichzelf is verloren. Ze weet niet meer welke kant ze op moet. Op een van haar doelloze zwerftochten over internet komt ze het interessante artikel Richting Freelancen tegen. Richting Freelancen, denkt ze, hmm, wellicht is dat een idee...

De wegwijzers

Lyra plaatst haar voet zorgvuldig op een stevig uitziend stuk rots. Ondanks haar voorzichtigheid schiet er toch een steentje naar beneden. Lyra huivert even. Ze ziet dat de top nu echt dichtbij is, maar misschien moet ze toch even rusten.

Ze gaat zitten en legt haar rode rugzak naast zich neer. Ze zucht. Haar voeten doen behoorlijk zeer en nu ze naar de weg kijkt die ze heeft afgelegd, lijkt dat niet zo vreemd. Het is een enorme afstand. Ze ziet nu pas hoe steil sommige stukken waren en ook ziet ze de plekken waar het woord 'pad' niet echt van toepassing was. Dat waren de momenten geweest dat ze liever thuis stomme zinloze sollicitatiebrieven had zitten schrijven.

Op die momenten zette ze wel een stap omhoog, maar gleed ze gewoon weer terug. Alsof je een brief schrijft maar al weet dat je toch afgewezen wordt en dat je dan nog minder ver bent dan eerst.

Het had zo'n goed idee geleken. De studie communicatie, het beklimmen van de berg. Maar toen ze haar diploma haalde en dacht bovenop een berg te staan met leuk werk in het directe verschiep, bleek ze eigenlijk op een rotsplateau te staan en zag ze alleen maar moeilijke paden die helemaal geen bestemming leken te hebben.

Lyra schudt haar hoofd om de sombere gedachten kwijt te raken. "Hier schiet ik dus niets mee op", zegt ze hardop en ze staat weer op. De top van de berg lijkt nu dichtbij te zijn. "Hup, Lyra!" zegt ze tegen zichzelf en ze klimt weer verder.

Even later voelt ze de wind over de bergtop door haar haren waaien. Ze hijst zichzelf omhoog aan de poten van een bankje dat op de top van de berg staat. Even hangt haar mond open. Het uitzicht is fantastisch!

Een enorme weidsheid strekt zich voor haar uit. Er is zoveel te zien dat haar hoofd het niet in een keer kan bevatten. Bergen, dalen, bomen, water, lucht, wolken... en... wegen.

Lyra ziet een wirwar van wegen en paden. Overal waar ze kijkt ziet ze weggetjes lopen. Sommige zijn breed en goed begaanbaar, andere zijn rotsig en steil. Wegen die ergens halverwege bij elkaar komen en daarna weer uiteen gaan, wegen die direct in een donker bos verdwijnen en weer andere die halverwege gewoon op lijken te houden.

De aanvankelijke blijdschap die Lyra voelde toen ze het uitzicht zag, verdwijnt. De moed zakt langzaam in haar schoenen. Ze laat zich op het bankje ploffen. Haar rode rugzak valt op de grond. Welk pad moet ze nu in hemelsnaam kiezen!?

Als ze thuis zou zijn, zou ze op internet een routeplanner raadplegen en een goede weg uitstippelen. Ze zou een indicatie hebben waar ze naar toe kon gaan. Ze staart in de verte en heeft nauwelijks door dat de zon steeds verder weg zakt.

Pas als de zon bijna ondergaat, schrikt ze op uit haar gepeins. "Chips!" Ze kan hier niet blijven zitten als het nacht wordt. Ze staat abrupt op en stoot haar hoofd tegen iets hards. Lyra slaakt een kreet van pijn en wrijft over haar hoofd. "Au!" roept ze vanuit haar tenen.

De pijn zakt langzaam weg en Lyra kijkt verbaasd naar het gevaarte dat achter haar staat. Dit stond er zonet toch nog niet?

Het is een enorme witte paal met wel honderden richtingaanwijzers. Nog wrijvend over haar hoofd loopt ze om de bordjes heen en leest.

- Een rijke partner zoeken. *Veel km.*
- Een nieuwe studie doen. *Veel km.*
- Doen alsof je ziek bent en uitkering aanvragen. *Veel km.*
- Eindeloos solliciteren.
 - Mét resultaat. *Veel km.*
 - Zonder resultaat. *Nog meer km.*
- Een bedrijf opzetten. *Veel km.*
- Freelancer worden. *Veel km.*
- Vakkenvuller worden. *Weinig km, wel lange adem.*
- Bij je moeder gaan wonen. *Weinig km, wel lange adem.*
- Emigreren. *Veel km.*
- Verhuizen binnen Nederland. *Veel km.*
- Huisvrouw worden en kinderen krijgen. *Veel km.*
- Het klooster in. *Weinig km, wel lange adem.*
- Op avontuur. *Eindeloos.*

Sommige bordjes wijzen dezelfde richting op, andere lijken nergens naar te wijzen. Lyra ziet zelfs een bordje dat omhoog wijst. Ze kan niet alle bordjes even goed lezen, maar één bordje valt wel erg op. Het lijkt zelfs of hij een beetje licht geeft.

Freelancer worden. Veel km. (Aanbevolen route!)

“Oké”, zegt Lyra hardop. “Ik word dus freelancer”. Ze zwaait haar rugzak weer op haar rug en begint in de richting te lopen die het bordje heeft aangewezen.

Deel 1:

Op zoek naar jouw niche

Hoofdstuk 1.

Onderzoeken - Wat past bij mij?

Het is niet altijd makkelijk om te bepalen wat voor werk je wilt doen. Sommige mensen hebben het idee dat ze teveel dingen leuk vinden, terwijl andere mensen juist het gevoel hebben dat ze niets leuk vinden. In dit eerste hoofdstuk ga je op zoek naar dat werk waar je energie van krijgt, werk dat bij je past. Je gaat nadenken over wat je echt wilt doen en waarom je dat wilt doen.

1.1 Waarom doe jij wat je doet?

Waarom ben je een coach, blogger, conceptontwikkelaar, fotograaf, adviseur, trainer of designer? Waarom doe je wat je doet? Beantwoord deze vraag en vind de weg naar succes.

Of, zoals auteur en spreker Simon Sinek zegt: "Start with why" - begin met waarom. In zijn lezingen, onder andere over hoe goede leiders anderen inspireren, vertelt hij heel overtuigend over deze werkwijze. Zo zegt hij over het succes van Apple bijvoorbeeld: "People don't buy what you do, they buy why you do it." Mensen zijn over het algemeen niet geïnteresseerd in wat je doet, maar waarom je het doet.

Sinek gebruikt hierbij zijn simpele 'Golden Circle'. Dit is een kleine waarom-cirkel, met daaromheen een iets grotere hoe-cirkel en daar weer omheen een grote wat-cirkel. Alle organisaties op de wereld weten WAT ze doen (coachen, schrijven). Sommige weten ook HOE ze het doen (de Unique Selling Points). Alleen de echt succesvolle bedrijven weten WAAROM ze het doen. Waarbij winst uiteraard niet genoemd mag worden, want dat is geen Reden, dat is een Resultaat. Als het wel je Reden is, word je niet succesvol.

De succesvolle bedrijven gaan van de binnenste cirkel naar de buitenste cirkel. 'Ik doe dit hierom, zo doe ik het en dit is wat ik uiteindelijk te bieden heb'.

Apple: 'Wij geloven dat wij de huidige gang van zaken kunnen verbeteren (Waarom). Dat doen we met gebruikersgemak en een mooi design (Hoe) We maken geweldige computers (Wat). Kopen?' En niet: 'Wij maken geweldige computers (Wat), ze zijn gemakkelijk in gebruik en hebben een mooi design (Hoe). Kopen?' Waarom?

Dus, waarom doe jij wat je doet? Waarom zouden mensen jouw diensten of producten moeten afnemen en niet die van de burens?

Wat je moet doen als je niet weet wat je moet doen

Soms weet je niet waarom je doet wat je doet. Soms weet je niet eens wat je moet doen. Dan weet je niet wat je leuk vindt of waar je eigenlijk echt goed in bent. Hoe vaak heb ik die gedachte niet: wat moet ik nu doen? Die heb jij vast ook wel eens.

Wat je moet doen als je niet weet wat je moet doen:

Begin te experimenteren op de plek waar je bent. Kijk om je heen. Welke mogelijkheden heb je? Kies de juiste richting, je volgende stap, op het kruispunt van de volgende vier elementen:

1. Ontwikkel je sterke punten
Doe waar je goed in bent. Speel het spel waarvan je weet dat je het kunt winnen, ook als dat betekent dat je het eerst zelf moet uitvinden. Zet je vaardigheden en kwaliteiten zo goed mogelijk in.
2. Maak gebruik van je zwakke punten
Negeer je zwakke punten niet, probeer ze niet te verbergen. Zet ze juist in waar ze het verschil kunnen maken. Beschouw gierigheid, onzekerheid of obsessiviteit niet als risico, maar zie deze eigenschappen juist als voordeel.
3. Laat je specifieke kwaliteiten gelden
Probeer niet hetzelfde te zijn als alle andere mensen. Verspil je tijd en je concurrentievoordeel niet aan je aanpassen aan de rest. Hoe sneller je jezelf accepteert en hier gebruikt van maakt, hoe meer succes je zult boeken.
4. Wijd je aan je passies
 - a) Wil: Let minder op 'dingen die je moet' en meer op 'dingen die je wilt'. Om je passies te ontdekken, zul je je meer moeten bezighouden met dingen die je graag doet.
 - b) Doorzettingsvermogen: Hou het vol die dingen te doen die je graag doet en die je belangrijk vindt, zelfs als je het idee hebt dat je er niet succesvol in bent.
 - c) Gemak: Wanneer je doet waar je plezier in hebt, lijkt werk vanzelf te gaan. Hard werken zal makkelijker aanvoelen.
 - d) Betekenis: Besteed je tijd aan dingen die jij belangrijk vindt. Wanneer je voor jou betekenisvol werk doet, zul je veel toegewijder, productiever en succesvoller zijn.

Dus, wat moet je doen als je niet weet wat je moet doen? Doe wat je leuk vind. Doe waar je goed in bent. Wees jezelf.

Werken aan zelfinzicht

Jezelf zijn is niet altijd gemakkelijk. Wie ben je eigenlijk? Uit onderzoek van Intermediair blijkt dat "de meeste mensen verrassend weinig zelfinzicht hebben. Wie ze denken te zijn, komt niet overeen met hoe ze echt zijn. Dat is een probleem bij het vinden van de juiste baan, maar ook tijdens de loopbaan."

Wanneer ik dat lees in een artikel van Intermediair, moet ik meteen aan mijn jongere zelf denken. Ik ben zestien, ik zit in 5 VWO en ik moet verplicht naar een informatieavond van een hogeschool. Ik vind het verschrikkelijk, want ik voel me nog veel te jong om een studie te gaan kiezen: "weet ik veel wat ik wil". Na de informatieavond besluit ik dat ik Ergotherapie ga doen. Dat klinkt leuk. Ik kijk verder niet meer om naar deze keuze, slaak een zucht van verlichting wanneer 6 VWO ein-de-lijk voorbij is en begin vlak voor mijn achttiende verjaardag vol goede moed aan mijn studie.

Ik ben blij, want ik heb de juiste keuze gemaakt. Dat bewijzen de resultaten die naar voren komen uit de verplichte studiekeuzetest die ik in de eerste week van mijn studie moet doen. De resultaten vertellen mij dat een studie in de gezondheid inderdaad is wat ik wil en waar ik goed in ben. In de maanden die volgen, ben ik daar echter niet meer zo zeker van. Ik vind het helemaal niet leuk. De stof is niet leuk, de praktijklessen zijn niet leuk en de snuffelstages zijn verschrikkelijk. Omdat ik niet te snel op wil geven, maak ik mijn propedeuse af. Ik haal alle studiepunten. Gelukkig ben ik wel zo snugger dat ik beseft dat ik tóch écht moet stoppen, certificaat of niet.

Onbetrouwbaar zelfinzicht

Na een jaar werken en een nieuwe studiekeuze gemaakt te hebben, begin ik met Media & Informatiemanagement (later hernoemd naar Media, Informatie & Communicatie), aan dezelfde Hogeschool van Amsterdam. Weer moet ik de verplichte studiekeuzetest maken.

Hoewel ik in die test geen vertrouwen (meer) heb, ben ik wel erg benieuwd welke resultaten ik deze keer voorgescheteld krijg. En ja hoor, ik doe precies de juiste studierichting die past bij wat ik wil en wat ik kan. Hoera! Gelukkig is het deze keer echter wel echt waar.

Sinds die twee tests die mij alleen maar de resultaten geven van wat ik dénk dat ik leuk vind, ben ik ervan overtuigd dat het nog moeilijker is om een studiekeuze te maken dan je in eerste instantie al dacht. Met de uitspraak "mensen hebben verrassend weinig zelfinzicht", kan ik het dus alleen maar eens zijn. En tot mijn grote vreugde gaat het intermediairartikel ook nog eens in op de fouten van de beschikbare tests en coaches:

"Hoe kan het nou dat mensen zo weinig zelfinzicht hebben met al die assessments, coachtrajecten en loopbaanadviesboeken? Wat is daar dan mis mee? Zo'n beetje alles, zegt Jaap Denissen, hoogleraar ontwikkelingspsychologie. Het gros van de personal coaches, zelfhulpboeken en trainingen is niet of nauwelijks wetenschappelijk onderbouwd. In plaats van dat de werknemer inzicht krijgt in zichzelf en in welke baan hem gelukkig maakt, zijn die boeken en trainingen er meestal op gericht om de werknemer te motiveren. Het probleem is ook dat er te veel in algemene termen wordt gesproken, alsof one-size-fits-all zou werken. Hoe je gelukkig wordt van je werk, verschilt van persoon tot persoon."

Wat vinden anderen van jou?

Maar hoe kunnen we deze problemen omzeilen? Niet dat ik twaalf jaar na dato nog een studiekeuze moet maken, maar ook in je werkende leven is het zinvol om te weten wat je leuk vindt en waar je goed in bent. Er zijn bijvoorbeeld zóveel richtingen die ik als 'schrijvende freelancer' op kan gaan!

"Een belangrijk middel tot zelfinzicht is de reactie van anderen. Mensen hebben immers veel blinde vlekken voor hun eigen gedrag. Een andere methode voor zelfinzicht is jezelf langdurig te monitoren. Dat kan via een dagelijkse vragenlijst: Hoe voel je je? Wat heb je op deze dag beleefd? Vervolgens kun je daar statistiek op loslaten. Een website met hulpmiddelen en tips rond dit thema is bijvoorbeeld quantifiedself.com." aldus Intermediair.

Maar wacht eens, wat lees ik nu? "Het goede nieuws is dat, wanneer mensen eenmaal hun persoonlijkheid kennen, die op allerlei momenten in de levensloop nog kan veranderen. De ontwikkeling van mensen houdt niet op als ze dertigers zijn geworden." Nee toch en dat noemen ze GOED nieuws? Heb je eindelijk een beetje zelfinzicht verworven, kun je weer van voor af aan beginnen. Wie had ooit gedacht dat het zo lastig was om jezelf te kennen?

Op wie ben jij jaloers?

Terwijl je jezelf niet altijd zo goed kent als je had gedacht of gehoopt, denk je tegelijkertijd ook dat je anderen wél goed kent. Het gras is altijd groener bij de burens. Stom natuurlijk, want schijn bedriegt. Kijk maar eens van dichtbij naar een groen, glooiend grasveld, dan zie je ineens een heleboel kale stukken. Maar van veraf is het makkelijk om jezelf ook zo'n mooi grasveld te wensen. Je bent jaloers op het groene gras van de burens.

Heb je dat ook wel eens, dat je jaloers bent op iemand vanwege diens ontzettend gave baan? Dat je jaloers bent op zo iemand omdat jij die baan ook wel zou willen hebben?

Jaloers zijn is niet echt charmant, en zeker niet wanneer je deze jaloezie ook toont, maar het kan wél een goed hulpmiddel zijn om te ontdekken wat je eigenlijk het liefste wilt.

Waarom ben je bijvoorbeeld jaloers op de mensen die bij Google werken, terwijl je ze niet eens kent of weet wat ze precies doen? Om de grote naam op hun CV? Om de vrijheid die deze werkgever biedt? Om het gave kantoor? Omdat je deel uit wilt maken van deze moderne, creatieve werkomgeving?

Wanneer je precies ontdekt welke onderdelen in bepaalde banen je benijdt, kun je ook bekijken hoe je deze onderdelen in je eigen baan/werk kunt aanbrengen. Een glijbaan in je kantoor? Een creatieve teambuilding dag? Een vrijdagmiddagborrel?

Dus duik eens in het waarom van jouw jaloezie, de volgende keer dat je met iemand spreekt wiens baan je wel zou willen hebben. Vraag hoe deze persoon zijn of haar baan ervaart en beoordeelt. Dat helpt jou weer wat verder op weg. En misschien word je zelfs wel een handje geholpen jouw droom te verwezenlijken. Wie weet is men in het vervolg dan wel jaloers op jou.

1.2 Stappenplan: doe alleen wat je leuk vindt

Om freelancer te worden, ander werk te gaan doen of een andere richting in te slaan op je carrièrepad, is meestal in meer of mindere mate een verandering nodig. Daar hebben veel mensen moeite mee. Maar het kan zo gemakkelijk zijn! Dat bewijst Leo Babauta van Zen Habits in zijn vele inspirerende blogs. Neem bijvoorbeeld zijn artikel *Crazy Talk: The Do-What-You-Love Guide*. Hierin deelt hij een aantal dingen die hij geleerd heeft over doen wat je leuk vindt.

15 Stappen die je kunt nemen naar een leven met werk dat je leuk vindt.

Stap 1. Probeer nieuwe dingen

Het is niet erg als je niet weet wat je leuk vindt. Dat hoeft je niet direct te weten. Probeer gewoon iets nieuws en kijk of je het leuk vindt. Dat is het gemakkelijkst via vrijwilligerswerk. Weet wel dat iets pas écht leuk wordt wanneer je er beter in wordt. Geef dus niet te snel op. Maar werkt het niet, probeer dan wat anders.

Stap 2. Doe een test

Als je denkt dat het te moeilijk of zelfs onmogelijk is om te doen wat je leuk vindt, doe dan eens een kleine test. Denk je dat je nooit een blogger kunt worden? Maak een WordPress weblog en schrijf de eerste blog.

Stap 3. Doe nog een test

Als de eerste test geslaagd is, doe dan nog een test, en nog één. Blijf actie ondernemen en je zult zien dat je steeds meer zelfvertrouwen krijgt. Blijf je tests herhalen en niet alleen je vertrouwen, maar ook je vaardigheden zullen groeien.

Stap 4. Zoek voorbeelden

Wie doet wat jij leuk vindt om te doen? Wie is het meest enthousiast? Volg die personen, kijk op welke manier zij dingen (hebben) gedaan en leer van ze.

Stap 5. Vind een raadgever

Probeer contact te krijgen met de mensen die jou inspireren, die jouw voorbeeld zijn. Vraag of ze je kunnen helpen door jou raad te geven op een manier die hun niet teveel tijd kost.

Stap 6. Word goed in wat je doet

Door veel te oefenen, word je goed in wat je doet. Vraag feedback. Eerst aan vrienden en familie en later natuurlijk ook aan je publiek of je klanten. Als je verantwoording af moet leggen, word je sneller goed in wat je doet. Doe ook eens een cursus of lees een boek. Blijf jezelf verbeteren.

Stap 7. Help anderen

Een goede manier om beter te worden in wat je doet, is door andere mensen daarmee te helpen. Het geeft daarbij ook nog eens veel voldoening. Je helpt jezelf en de ander.

Stap 8. Ontdek wat jou uniek maakt

Wanneer je goed bent geworden in wat je leuk vind om te doen, kom je er ineens achter dat je sommige dingen anders doet dan anderen die hetzelfde doen als jij. Iedereen is uniek. Wanneer je weet wat jou speciaal maakt, heb je iets om op voort te bouwen.

Stap 9. Voeg waarde toe

Wat kun je doen om waarde te bieden aan anderen? Soms is dat door iets aan te bieden wat mensen heel hard nodig hebben, soms is het door beter te zijn dan andere aanbieders. Soms is het gewoon om het leven van een ander net iets leuker te maken. Weet waarom jij waardevol kunt zijn en voor wie.

Stap 10. Word een expert

Als je goed bent in wat je doet, anderen helpt, weet wat jou uniek maakt en weet welke waarde je toevoegt, dan ben je bezig een expert te worden in wat je doet. Mensen weten dan precies met welke problemen ze bij jou aan kunnen kloppen. Help deze mensen.

Stap 11. Verkoop je eigen aanbod

Wanneer men weet dat je waardevol en betrouwbaar bent, hebben ze geen probleem om direct bij jou te kopen en later zelfs anderen naar je door te verwijzen. Dus maak iets waardevols waarmee je anderen kunt helpen, en verkoop het.

Stap 12. Wees geen rotzak

Het getuigt niet van respect wanneer je mensen lastigvalt met ongein. In het geval jouw 'business' online is, plaats een blog dan op één pagina, niet op vijf. Vraag niet of bezoekers lid worden van een nieuwsbrief met een pop-up die direct verschijnt bij een eerste bezoek.

Stap 13. Kijk verder dan de statistieken

Laat je niet leiden door getallen. Je hebt meer aan vijftig mensen die in je geloven en achter je staan, dan 500 mensen die maar half geïnteresseerd zijn in wat je doet. Focus op je werk en je waarde, blijf leuk vinden wat je doet en zie de statistieken als bijzaak.

Stap 14. Blijf doen wat je leuk vindt

Het gaat erom dat je doet en blijft doen wat je leuk vindt. Groeien of rijk worden zijn bijzaak. Ja, het is interessant om succesvol te zijn, maar als je daardoor niet meer doet wat je leuk vindt, dan ben je weer terug bij af.

Stap 15. Droom groot

Wanneer je uit de testfase bent en gelooft in wat je doet, dan is het zaak om te blijven ontdekken wat je leuk én nog leuker vindt. Ook die stappen loop je door in fases. Het is een continu proces. Bijna niets is onmogelijk als je in jezelf gelooft.

Geen werk? Stop met solliciteren

Echt alleen doen wat je leuk vindt is wellicht niet zo'n goed idee. Maar met het bovenstaande stappenplan ligt een leuker leven in ieder geval binnen handbereik. Iets wat bijna niemand leuk vindt om te doen, is solliciteren. Of jij wel?

Elke dag op banensites rondstruinen, continu je cv aanpassen, vacatures zoeken, sollicitatiebrieven schrijven. Elke dag achter je computer zitten en weer beginnen met zoeken. Hoe minder succes je hebt, hoe ongelukkiger je wordt - waardoor je kans op succes nóg kleiner wordt. Wanneer je niet happy bent, straalt dat van je af, ook in je zoektocht naar werk.

Je kunt het zoeken naar werk dus beter (even) opgeven. Wat? Ja, stoppen met solliciteren, in ieder geval voor het grootste gedeelte, zou nog wel eens de snelste weg naar een nieuwe baan of opdracht kunnen zijn! Een tijdje doen wat je leuk vindt, kan in dit geval heel goed in je voordeel werken. Hoe?

De alternatieve manier om werk te vinden

1. Maak een lijst van alle dingen die je leuk vindt om te doen. Dingen die je intrigeren en die je graag zou willen proberen. Brainstorm en maak je lijst zo lang en uitgebreid mogelijk zonder te oordelen.
2. Neem je lijst en maak een onderscheid tussen dingen die je met anderen doet en dingen die je alleen doet.
3. Neem de lijst van dingen die je alleen doet onder de loep en bekijk of je ze zo kunt doen dat er andere mensen bij

betrokken kunnen worden. Deze activiteiten mogen op je lijst blijven. De echte alleen-activiteiten moeten van je lijst af.

4. Besteed 90 procent van je tijd aan de dingen die nog op je lijst staan. Doe dus dingen die je leuk vindt, maar samen met anderen. En neem indien mogelijk een leidersrol op je.

En dan?

Omdat je dingen doet die je leuk vindt, ben je energiek, gedreven en enthousiast in wat je doet. Plus wanneer je deze dingen in sociale context doet, kom je ook nog eens in contact met mensen die kunnen zien hoe energiek, gedreven en enthousiast je bent. Wanneer deze mensen dat zien, is de kans groot dat ze je zullen onthouden. Wanneer in hun omgeving dan iemand op zoek is naar iemand, is de kans groot dat ze aan jou zullen denken. Zo is de kans dat je een baan vindt die in overeenstemming is met de dingen die je graag doet, ineens een stuk groter.

Ook wanneer je geen inkomsten hebt, is deze strategie zinvol. Wel eng, maar toch zinvol. De meeste kans op succes heb je namelijk écht wanneer je je op dingen stort die je graag doet. Wanneer je geen werk hebt, is de kans groot dat je geen leuke dingen dúrf't te gaan doen, omdat het zo tegenstrijdig lijkt aan wat je wilt bereiken. Maar dat is de crux: het duurt niet langer om een baan te vinden als je minder tijd steekt in je zoektocht.

Actief bezig zijn met andere dingen terwijl je naar werk zoekt, zul je meer gekwalificeerd maken voor een baan, omdat je er uiteindelijk een interessanter iemand door wordt. Wanneer je vervolgens voor een sollicitatiegesprek wordt uitgenodigd, heb je ook iets waar je enthousiast over kunt vertellen. Dat kun je niet wanneer je de afgelopen tijd eigenlijk niets anders hebt gedaan dan zonder succes solliciteren. Dát is pas tijdsverspilling.

1.3 Word jij vrolijk wakker?

Doe jij wat je leuk vindt in je werk of in je zoektocht naar werk? Glimlach je wanneer je jouw to do lijst voor vandaag ziet, of vertrekt je gezicht in een grimas? Wanneer dat laatste het geval is, moet je even opletten. Komt het te vaak voor, dan is er iets mis. Want als je ongelukkig wordt van je werk, is het tijd om daar iets aan te doen. Alleen een vrolijk leven is een goed leven.

Natuurlijk heb je af en toe een dip, ga je wel eens een week lang het liefst de deur niet uit, weet je even niet meer hoe je verder moet, maar iedereen heeft het recht - en de plicht - om gelukkig en vrolijk te zijn.

Veel mensen stellen plezier uit. Doelstellingen en quota zijn nu belangrijk, al het leuke komt later wel. Maar later is nu! Vandaag is de later van gisteren en morgen is de later van vandaag. De later over twintig jaar, is het heden van dan. Van uitstel komt afstel, is een welbekende uitspraak.

Volg dus het pad waar je vrolijk van wordt. Doe eens iets gek. Maak het jouw doel dat je 's morgens vrolijk wakker wordt. Dat je zin hebt om op te staan om aan je taken te beginnen. Sta open voor nieuwe dingen met deze visie voor ogen. Het is de moeite waard.

Wees vandaag gelukkig, niet ooit.

Ikzelf word gelukkig van bloggen, van het delen van links, van het lezen van positieve quotes. "Waar we ons in het leven het meest aan ergeren, zijn de kansen die we niet durfden te grijpen." "Lach om jezelf, voordat iemand anders dat doet." "De prijs van een glimlach is niet aan valuta gebonden."

Onderdeel van geluk, is het uitbesteden van taken die je ongelukkig maken. Het doen van je financiën, het zoeken naar klanten, het bijhouden van je website. Iedereen heeft wel taken waar hij niet vrolijk van wordt, maar anderen juist wél. Er zijn niet voor niets zoveel verschillende banen en specialisaties.

Mensen die vrolijk wakker worden, hebben zin in de taken die voor hun liggen. Ze doen wat ze leuk vinden. Een goed idee om te doen wat je leuk vindt, is taken te ruilen met anderen. Net als vroeger met het ruilen van snoepjes en stickers. Glimlach je al bij dat idee, dan zit je in de goede richting. Hopelijk word jij morgen (weer) vrolijk wakker.

Wanneer werk belangrijker is dan geld

Vanmorgen werd ik redelijk vrolijk wakker. Nog vrolijker werd ik van een vraag die me gesteld werd. John Williams, auteur van 'Freestyle werken, fulltime plezier' (zie hfst 14) stuurt ongeveer eens per maand een nieuwsbrief. Deze keer stelde hij een vraag die me flink aan het denken zette...

In 2006, toen Mark Zuckerberg pas 23 jaar oud was, bood Yahoo hem 1 miljard dollar voor Facebook. Mark wees het aanbod af. Na die beslissing was het makkelijker om het aanbod van Microsoft af te slaan dat een jaar later volgde. Microsoft was bereid het bedrijf te kopen voor

15 miljard dollar (waarvan bijna een kwart naar Mark zelf zou zijn gegaan). Denk daar eens een moment over na: nee zeggen tegen 3,6 miljard dollar. Was hij niet in de verleiding om het geld aan te nemen? Zou jij dat niet zijn?

Mark is een van de jongste miljardairs in de wereld, maar hij is blijkbaar niet belust op geld. Hij draagt dezelfde kleren als voorheen, hij rijdt geen Ferrari maar een hogere middenklasse en zit in een open kantoor met de rest van zijn medewerkers. Hij houdt van wat hij doet en hij doet het niet voor het geld, dus is het werken of spelen? Mark geeft zoveel om Facebook dat hij er miljarden dollars voor afwijst.

Waar geef jij zoveel om dat je bereid bent er een miljard dollar (of nog beter: een miljard euro) voor af te wijzen, zodat je datgene kunt blijven doen?

Zou jij je onderneming verkopen als je er grof geld voor zou kunnen krijgen? Ja? Ben je dan wel betrokken genoeg bij je bedrijf? Nee? Heb je dan zo'n ego dat je denkt dat jij de enige bent die jouw bedrijf kunt runnen? Voor beide antwoorden zijn waarschijnlijk voldoende voors en tegens op te noemen. Maar het gaat erom waar jij je goed bij voelt.

Weet jij al waar je wel of niet een miljard euro voor zou afwijzen? Je gezondheid, hoogstwaarschijnlijk. Je vrijheid ook, denk ik zo. Maar als het op werk aankomt, wat is er dan belangrijker voor je? En is de koppigheid van Mark Zuckerberg wel een bruikbaar voorbeeld om doe-maar-gewoon-dan-doe-je-gek-genoeg-Nederlanders mee te vergelijken?

Een baan kan ook passen zonder passie

Mark heeft een passie en die passie heet Facebook. Niet iedereen is echter zo zeker van zijn zaak. Daarom verschijnen er stapels boeken en trainingen over hoe je je passie vindt en volgt. Het is het nieuwe toverwoord van tegenwoordig. Helaas niet zo nieuw dat we erop mogen stemmen in de Woord van het Jaar-verkiezing (2008: swaffelen, 2009: ontvrienden, 2010: gedoogregering, 2011: tuigdorp, 2012: project X-feest, 2013: selfie), maar wél een woord dat serieus aan zijn tweede leven is begonnen.

Je passie achterna gaan is tegenwoordig dé trend. Als je geen passie hebt, tel je niet mee. Je zou er als simpele werkende ziel die gewoon tevreden is met wat hij doet, haast depressief van worden. Je mag niet meer leven naar het spreekwoord 'Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg', een gepassioneerd leven is noodzaak.

Natuurlijk is het zo dat je beter werk levert als je baan bij je past, maar dat betekent niet dat je tot over je oren verliefd hoeft te zijn op wat je doet. Je moet je bij het zoeken naar werk afvragen waar je goed